

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ»	
С.П. Решта, А.К. Д'яконова, О.І.Данилова	65
ЯКІСНА ОСВІТА БАКАЛАВРІВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ З ДИ- СЦИПЛІН «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» ТА «АНГЛІЙСЬКА МОВА»	
С.М. Неменуша, А.В. Руда	66
НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІО- ЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ»	
С.П. Решта, О.В. Бочарова, О.І. Данилова	68
ОБ'ЄКТИВНІ МЕТОДИ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	
Т.П. Сергєєва, Б.І. Струк	69
УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ	
Д.В. Болтоматіс	73
МЕТОДИКА ЗАНЯТЬ ОЗДОРОВЧИМ БІГОМ НА САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ	
С.В. Халайджі	74
РОЛЬ ТЕСТУВАННЯ У ФІЗИЧНІЙ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ СТУДЕН- ТІВ	
Т.В. Волкова, В.В. Гончарук	76
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДИ- СЦИПЛІН ДЛЯ АСПРАНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 ЕКОНОМІКА	
О.І. Павлов	77
ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙСІВ ЯК ЗАХОДУ З ФОРМУВАННЯ ПРИК- ЛАДНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ	
О.В. Шикіна, С.Г. Ярьоменко	78
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДІЛОВИХ ІГОР ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ»	
Н.Й. Басюркіна	80
ПРО СУЧАСНЕ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА- ВЧАННЯ У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	
О.М. Герєга	81
ШЛЯХИ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ	
В.О. Волчок	82
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	
А.В. Черкаський	83
СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА СТУДЕНТАМ ВИШІВ	
Г.А. Шевченко, Ю.М. Мельник	85
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ	
Ю.О. Бровкіна	86

мог до надання освітніх послуг у ВНЗ і характеризується логічним структуруванням навчального матеріалу в методичних вказівках до лекційних і лабораторних робіт, включає завдання для самоперевірки, питання для поглибленого контролю, що уможлиблює досягнення студентом вагомих результатів із вивчення дисципліни як на проміжних етапах її опанування, у тому числі під час дистанційного навчання, так і на підсумковому етапі. В той же час існують певні проблеми при викладанні та ефективному засвоєнні матеріалу, зокрема, викладач не може повною мірою забезпечити системність й послідовність самостійної роботи студента, оскільки часто її формат набирає вигляду спорадичності, епізодичності, непорядкованості, а то й хаотичності. Безсистемність в організації студентами самостійної роботи можна скорегувати через розширення:

- переліку додаткової літератури із використанням наукових статей, монографій по темі заняття;
- застосування інформаційно-комп'ютерних технологій;
- індивідуалізації і контролю темпів та ступеня складності навчального матеріалу та завдань.

З метою підвищення ефективності супроводу самостійної роботи студентів бажаним є використання освітніх сайтів, електронних підручників і посібників, методичних рекомендацій до лабораторних робіт, для контролю використовуються тестові контрольні завдання, електронні засоби контролю. При цьому доцільно передбачити проведення семінарських занять, дискусій, засідань "круглого столу", зокрема, в межах роботи наукових студентських гуртків. Під час консультацій раціональним є обговорення навчального матеріалу в обсязі щонайменше всього модуля, а краще — кількох. Крім того, лекційний матеріал бажано подавати у вигляді електронних конспектів лекцій, а самі лекції супроводжувати презентаціям, при цьому студенти слідкують за викладенням матеріалу, сприймають їх при цьому роблять в них додаткові нотатки, що дозволяє скоротити час подачі необхідної інформації, інформативність лекційного матеріалу збільшується на 25-30 %, залишається достатньо часу для пояснення незрозумілих питань. Під час лабораторних робіт використовуються активні методи навчання, які включають: аналіз досліджуваної проблеми та конкретних ситуацій, визначення мети і задач, далі відбувається групова та індивідуальна робота над конкретним завданням, яка може перейти у групову дискусію, закінчується все підсумковою бесідою та висновками із проведеної роботи.

ОБ'ЄКТИВНІ МЕТОДИ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Т.П. Сергєєва, Б.І. Струк

Проблема формування, зміцнення та збереження здоров'я в широкому розумінні на особистісному та суспільному рівнях у наш час набула загаль-

нопланетарного значення й розглядається як така, що кардинально змінює подальший розвиток людини. Життя та здоров'я людини виступають найвищою цінністю й одним з головних показників цивілізованості суспільства.

За останніми науковими даними, до 90 % студентів мають серйозні відхилення в стані здоров'я, 50 % і більше знаходяться на диспансерному обліку; рівень більше ніж 50 % молодих людей, які навчаються у вищих навчальних закладах нашої країни, не відповідає навіть середньому рівню державного стандарту фізичної підготовленості, що гарантує стабільне здоров'я. Таке становище пов'язується з тим, що для сучасної молоді підвищення рівня свого здоров'я не набуває першочергового значення. При цьому вона не має й необхідних знань, життєвого досвіду, що дозволили б їй зберегти свою особистість, засвоїти оптимальні норми життя, засновані на розумінні здоров'я як найбільшої цінності.

Серед технічних спеціальностей у вищих навчальних закладах є такі, які висувають особливі специфічні вимоги до функціональних, рухових і психологічних можливостей фахівців. Для успішної роботи в цих умовах в професійній підготовці майбутніх фахівців-технологів необхідно цілеспрямовано формувати ціннісне ставлення до здоров'я.

Сучасна мета і завдання навчальної дисципліни "Фізичне виховання" у вищих навчальних закладах освіти визначаються такими напрямками: підтримка соціально-обґрунтованого рівня фізичної підготовленості студентів, протидія негативним факторам, що впливають на здоров'я і навчання, засобами фізичного виховання, вміння самостійно використовувати засоби фізичної культури в праці та відпочинку, формування загальної та професійної культури, здорового способу життя. Доведено, що успіхів досягає та молодь, яка вміє оптимально поєднувати високий рівень фізичної підготовленості та теоретичних знань у галузі фізичного виховання.

Інтелектуальний розвиток та надбані теоретичні знання дозволяють студенту вірно оцінювати соціальну значущість фізичної культури і спорту, розуміти об'єктивні закономірності фізичного виховання як педагогічного явища, свідомо ставитись до занять та завдань викладача, як провідної ланки між пізнанням та самовдосконаленням, із більшим бажанням проявляти самостійність та творчість на заняттях і змаганнях.

Під теоретичною підготовкою студентів слід розуміти систему знань, сконцентрованих у спеціальних наукових дисциплінах, які є основою ідей у галузі фізичного виховання і спорту, систему гуманітарних знань, природознавчих дисциплін, пов'язаних з пізнанням і науковим забезпеченням фізичного виховання, а також інтелектуальних вмінь та навичок, що формують впевненість і розвивають пізнавальні здібності.

Теоретична підготовка студентів на заняттях з фізичного виховання повинна розглядатися як своєрідна база для підвищення технічної, тактичної та психічної підготовленості. Тому до викладання теоретичного матеріалу не повинно бути формального відношення як зі сторони викладача, так і зі сторони студента. Теоретичні заняття повинні мати певну мету: виробляти у

студентів вміння використовувати отримані теоретичні знання на практиці. Окрім того, розширення теоретичних знань студентів дає можливість самостійно мислити, сприяє розвитку самоконтролю та самоаналізу, що, в свою чергу, є запорукою майбутнього самовдосконалення.

Однак, недостатність науково-методичної літератури та розробок, додаткових засобів інформаційного змісту та відсутність чіткої методики їхнього використання у навчальному процесі з фізичного виховання не дозволяє забезпечити всебічний розвиток особистості студентів під час занять і поза ними.

Аналіз мотивів занять фізичною культурою і спортом майбутніх фахівців-технологів дозволяє зробити висновок про те, що:

- у багатьох студентів заняття фізичною культурою обумовлюють не стільки бути здоровим і фізично розвиненим, скільки бажанням отримання заліку при мінімальних фізичних зусиллях;

- у більшості студентів низький рівень знань з специфічних вимог до рухових та психологічних можливостей, які висуваються до майбутніх фахівців-технологів в умовах виробництва;

- студенти більшою мірою на розуміють ролі здоров'я, як щонайвищої цінності життя в долі окремої людини. І як наслідок, часто ігнорують заходи, засоби, форми і способи фізичної культури, які виконують визначну роль для підтримки і зміцнення здоров'я;

- у студентів не сформована стійка установка до здорового способу життя, недостатній набір знань,

- умінь і навичок, які б давали змогу особистості ефективно діяти або виконувати певні функції зі зміцнення здоров'я.

Таким чином, формування у студентів свідомої потреби до систематичних занять фізичними вправами вимагає від викладача пошуку ефективних форм і методів проведення занять, створення відповідного навчально-методичного забезпечення, а також ведення активної пропагандистської діяльності. Викладач повинен широко використовувати різноманітні форми і методи розповсюдження інформації, такі як: лекції, бесіди, диспути, дискусії, пояснення, опис, обговорення тощо.

Аналіз діючих у вищих технічних закладах учбових планів та програми з фізичного виховання доводить, що зростання об'єктивної потреби суспільства у формування фізичного здорового активного покоління майбутніх працівників не в значній мірі знайшло у них своє відображення. Порівняно з іншими учбовими дисциплінами на предмет "Фізичне виховання" відводиться найменша кількість навчальних годин, а кількість годин розподіляють в залежності від їхньої спрямованості диференційовано. Тому, складається враження, що окремі види підготовки мають більш важливе значення, ніж інші, зокрема – теоретична. Однак, у програмному матеріалі поставлено ряд педагогічних завдань, які стосуються не лише практичних вмінь та навичок, але й теоретичних знань.

Теоретичний розділ програми визначає той мінімум знань, яким повинні оволодіти студенти, а практичний розділ – матеріал з фізичної, технічної, тактичної та психічної підготовки.

Вивчення думки студентів дало нам можливість визначити актуальні напрямки теоретичної підготовки, які необхідно втілювати в практику фізичного виховання і застосовувати різні форми втілення передачі знань студентам. До таких тем можна віднести: співвідношення біологічних та соціальних вимог, вибір індивідуального стилю рухової активності, авторські школи фізичного виховання, засоби загартування організму, основи психофізичного тренування, пропаганда здорового способу життя, методики самостійних занять.

Одним із пріоритетних напрямків теоретичної та методичної підготовки, який дозволяє вирішити питання підвищення мотивації до занять фізичним вихованням та повернути увагу молоді до здорового способу життя є гігієнічний підхід. Зміст гігієнічного напрямку фізичного виховання обумовлений різними факторами: віком, станом здоров'я студентів, режимом навчального процесу та спрямованістю занять.

Студентський вік (17–25 років) має специфічні анатомо-фізіологічні характеристики. Тому фізичне виховання повинне сприяти відповідному формуванню організму студентів, усувати відхилення у стані здоров'я, протидіяти шкідливим впливам, що викликані умовами навчання. Звідси виникає потреба систематичних занять фізичними вправами, а також озброєння студентів знаннями в області охорони здоров'я.

У нашому дослідженні з метою підвищення стійкості організму студентів до негативного впливу деяких чинників оточуючого середовища, покращення стану здоров'я, фізичного розвитку, підвищення працездатності і продовження активного довголіття було використано об'єктивні методи в системі фізичного виховання студентської молоді. Такі як:

- оптимізація умов і режимів навчання і відпочинку;
- раціональне харчування;
- оптимізація рухової активності;
- загартовування тощо.

У навчальних програмах для вищих навчальних закладів педагогічної освіти передбачено вивчення предметів, які стосуються здорового способу життя та безпеки життєдіяльності. Враховуючи особливості багатьох наукових напрямків, такі дисципліни як: “Основи медичних знань та охорона здоров'я дітей”, “Охорона безпеки життєдіяльності”, “Валеологія”, “Гігієнічні основи фізичного виховання” набувають актуальності як науково-методичне забезпечення теоретичного розділу програми з фізичного виховання.

У вищих технічних закладах головним напрямком набуття знань з предмету “Фізичне виховання” у межах теоретичного та методичного розділів повинні бути валеологічний та гігієнічний напрямки.

Висновки. Поглиблене теоретичне підґрунтя курсу “Фізичне виховання” в обсязі гігієнічних та валеологічних знань дає можливість майбутнім

фахівцям-технологам поглибити свої знання, свідомо відноситись до занять та змін власної фізичної кондиції, зміцнити прагнення кожної особистості до самовдосконалення, підвищити зацікавленість та мотивацію до занять фізичними вправами, до збереження та зміцнення власного здоров'я.

УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ

Д.В. Болтоматіс

Активізація роботи різних м'язових груп у спортивних іграх, підвищує обмін речовин, стимулює систему дихання і кровообігу.

У грі часто виникає необхідність різко зробити ривок, бігти на біля граничному або, навіть, граничному режимі, інтенсивно напружувати м'язи і т. д. Позитивним моментом є й те, що немає безперервності рухів — періоди напруги змінюються відпочинком. Різні м'язові групи по чергову вступають в роботу. В умовах короткочасної гіпоксії всі системи організму починають активно функціонувати, з'являється киснева заборгованість. Поліпшуються просторовий зір, вестибулярна стійкість, виробляється рухова пам'ять, автоматизм рухів. І.М. Сеченов відкрив важливу фізіологічну закономірність, що на тлі підвищеного функціонування одних м'язів, і типі — відновлюються. Значення ігрових видів спорту для нервово - психічної сфери не оцінимо. Позитивні емоції, що виникають в процесі гри, згідно з поглядами І.П. Павлова, "заряджають" нервові центри в корі головного мозку, які, в свою чергу, стимулюють діяльність всіх внутрішніх органів (кортико-вісцеральний зв'язок). В будь-якому виді спорту у його учасника формується уявлення про комплекс важливих характеристик, параметрів техніко-тактичної готовності, які мали бути притаманними в тому чи іншому спортивному напрямку. В індивідуальних видах спорту та у змаганнях, де безпосередня кондиційна спрямованість чітко означена (наприклад, легка атлетика, велоспорт, лижні перегони та ін.), модельованість спортсмена є виразною та незаперечною. Вочевидь, є орієнтири у виді безпосередніх технічних результатів переможців. Щодо ігрових командних видів спорту з'ясування модельних характеристик спортсмена є завданням значно складнішим та багатограннішим.

Система контролю різних сторін підготовленості в ігрових видах спорту та узагальнюючий комплекс тестів, які змогли надати цілісну інформацію щодо готовності спортсменів, удосконалення змагальної діяльності - зумовлює підвищити вимоги щодо самої моделі підготовки, яка повинна адекватно реагувати та ефективно працювати. Особливого значення набуває акцентоване вдосконалення окремих її складових. Незважаючи на високу значущість управління підготовкою для результативності змагальної діяльності у спортивних іграх, питання їх вдосконалення висвітлені дискретно. Безумовно, питання ефективної корекції навчально-тренувального процесу у структурних утвореннях макроциклів підготовки при необхідності результативного про-